

Köszegi Hiradó

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.
Megjelenik hetenként szombaton.

Előfizetési ár egy évre 3 Kor. Felelős szerkesztő Szerkesztőség: Városház-u. 4.
Előfizetési ár vidékre 4 Kor. i. D. Szovják-Hugó Kiadóhivatal: Várkör 37.
Egyes. szám ára 6 fill.

Humanizmus a háboruban.

Hatalmas gondolat volt az, mely feladatául a háborúval járó szenvedések enyhítését, különösen a sebesültek és betegek sorsának javítását tűzte ki.

Valahány nemzet van a világon, mely a kulturát ismeri, belátta annak szükségét, hogy a háború borzalmait enyhíteni kell; orvosolni oly módon, hogy az eljárás egyöntetű legyen az összes hadviselő feleknél és így az eredmény, mely a sebesültek és betegek sorsának könnyítését célozza, jobban biztosítható.

Ettől a gondolattól áthatott nemzetek kiküldöttei legutóbb 1906. évi július hó 6-án kötöttek egyezményt Genfben és a szerződő felek mindegyike törvénybe iktatta „a hadrakelt seregek sebesültjei és betegek sorsának javítása végett” létrejött egyezményt. Ezzel a kulturált nemzetek törvényes alapokra fektették a humanizmust a háboruban. Hogy a genfi egyezményt ennek dacára is néha-néha megszegik a háborútól elvadult népek, a mint legutóbb egy szerb csapatról olvastuk, hogy a Vörös Kereszt jelvényét nem respektálta, az csak szörványos sajnálatos eset lehet a mostani idők háborújában, de az emberséges eljárás a háború sebesültjei és betegek részére mindenütt annyira biztosítva van, hogy a genfi egyezmény betartása felől összes ellenségeinknél nyugodtak lehetünk. Nincs civilizált ország ma Európában, mely a történelem ítélőszéke elé vonszoltatná magát azon váddal terheltten, hogy a sebesült katonák érdekében kötött kölcsönös egyezséget lábbal tapodta.

A genfi egyezmény a kölcsönöség elvére fekteti a nemes cél megvalósítását. A katonákat, ha megsebesültek vagy megbetegedtek, annak a hadviselő félnek mely őket hatalmában tartja, kimélnie és ápolnia kell, még ha az ellenség katonáiról van is szó; a katona állampolgársága mit sem határoz. Előfordulhat, hogy a hadviselő fél kénytelen a sebesülteket vagy betegeket ellenfelének átengedni. Ilyen esetben, a mennyire ezt a katonai szempontok megengedik, velük kell hagyni az ápolásnál való közreműködés végett egészségügyi személyzetének és felszerelésének egy részét. Az ilyen sebesültek hadi foglyoknak tekintendők ugyan, de a hadviselő felek abban is megegyezhetnek, hogy ütközet után kölcsönösen

kicszerűlik a csatamezőn hagyott sebesülteket.

Minden ütközet után köteles az a hadviselő fél, mely a csatamezőn urrá lesz, intézkedni oly célból, hogy a sebesülteket azonnal felkutassák és őket a fosztogatástól és bántalmazástól megóvják.

Az ellenséghez tartozó sebesültek létszámkimutatását kölcsönösen közlik egymással a hadviselő felek, a kik végül a polgári lakosság könyörületos buzgalmahoz fordulhatnak oly célból, hogy a katonai hatóság ellenőrzése mellett a sebesülteket vagy betegeket összeszedjék és ápolják. Ezen polgári személyeknek aztán különös védelmet és bizonyos mentességeket nyújthat a katonai hatóság.

A hadviselő felek kimélni kötelesek az egészségügyi csapatokat és különösen azokat, kik kizárólag a sebesültek és betegek felszedésére, leszállítására és gondozására vannak rendelve, továbbá a hadseregekben alkalmazott lelkészeket minden körülmények között kimélni és támogatni kell; ha ily személyek az ellenség kezébe kerülnek, nem szabad velük úgy bánni, mint a hadifoglyokkal.

Mindegyik állam igénybe veheti a nem katonai alakzatu, hanem polgári egyesületek segítségét a hivatásos katonai egészségügyi közegek támogatása céljából. Ha ezen egyesületek neve az ellenséges állammal már korábban közölve lett, úgy ezek is az egyezmény védelme alatt állanak.

Az itt dióhéjban összefoglalt humanus intézkedések látható külső jelvénye, mely védelemre számíthat a háboruban és a melyet semmi más célra használni nem szabad, fehér alapon vörös kereszt.

Ez az egész világon ismert jelvény jelenti a háborúban, a kegyetlen öldöklésben, — az emberi szívből soha ki nem vesző szeretetet, jelenti a megváltást.

A Vörös Kereszt.

A Vörös Kereszt köszegi fiókegylete hétfőn ülést tartott, melynek első pontja a néhai berthóti Berthóty Pál elhalálásával megüresedett elnöki tisztség betöltése volt. Az ülésen, miként már előre jeleztük elnökül egyhangulag chernelházi Chernel Viktor nyug.

huszáralezredes, cs. és kir. kamarást választották meg, ki az elnöki széket nyomban elfoglalta. Megköszönte a beléje helyezett bizalmat és megígérte, hogy minden erejét e humanus intézménynek fogja szentelni. Beszédét viharos éljenzéssel fogadták.

A titkár javaslatára elhatározta a választmány, hogy a tisztikar, a választmányi tagok, ápolónók, cserkészek és mindazok, akik szolgálatokat teljesítenek a Vörös Keresztnek, névre szóló és számozott igazolványt fognak kapni és azonkívül karszalagjuk az egylet pecsétjével lesz ellátva. Ily módon az egylet megakadályoz a jelvényviseléssel üzőtt mindennemű visszaélést.

Dr. Kopfstein Lipót titkár jelentette továbbá, hogy Czeke Gusztáv az egylet által megjelölendő számú teljesen felszerelt ágyat ad; a Vasutas Szövetség árvaháza 70 ágyat juttat az egyletnek teljesen felszerelve konyhával együtt; a Kelez-A delffy-féle árvaház pedig husz ágyat felszerelés nélkül.

Kincs István apátplébános, mint a betegház-egylet elnöke bejelentette, hogy az egyletnek budapesti szigorló orvosok fognak a rendelkezésére állani.

Végül a választmány egyhangulag gondnokká választotta báró Miske Kálmánt.

A háború naptára.

Az elmúlt hét legnevezetesebb eseményei a német-francia háború színterén történtek.

Tudvalevő, hogy a németek Párist Belgiumon át akarják megközelíteni, mely a legrövidebb odavezető út és az az előnye, hogy a francia határ Belgium felül nincsen megerősítve. Belgium a németek megszállása ellen fegyveresen lépett fel. A német csapatok bevették Belgium legnevezetesebb erődtornyát: Lüttichet, mely egyuttal nagyon jelentékeny 180,000 lakosú bányaváros. A Belgiumon átvonuló német haderő ma már Namur városa előtt áll és mire e sorok megjelennek, már bizonyára be is vette. Namur Lüttichen túl a francia határhoz közel eső város.

A németek másik csapata Belgium alatt északkeleten francia területre hatolt be és Briey körül áll. Ezen a vidéken a francia csapatok visszavonulóban vannak.

Viszont délfelé a franciák lépték át a határt, de Mühlhausennél a németek teljesen szétverték a francia 7. hadtestet, mely a legképzettebb hadtest hírében állott. A vereség következtében a franciák itt is menekülve visszavonultak. La-

gardenál szintén átlépték a német határt, de vissza lettek verve, úgy hogy ez a francia csapat francia területre, egy erdőségbe húzódott vissza.

Hír szerint Svájc határán, Basel mellett lesz nemsokára nagyobb ütközet a franciák és németek között. Itt gyülekeznek a svájci katonák is.

Hogy mi történt a szerb és montenegrói határon, arról csak annyit tudunk, hogy csapataink visszaverték az ellenséges támadásokat. Montenegró egész partvidékét egyébként blokád alatt tartja a mi tengeri hajórajunk. Operettbe illő dolog volt a szerbek hadüzenete Németország ellen. Ehhez az üzenethez csatlakozott e héten Montenegró is.

Oroszország ellen állandó támadásban vannak a mi csapataink. A nyugatgalicziai határtól seregünk Wolbromig jutott és onnan északfelé csatározásban van kisebb orosz csapatokkal. Itt az oroszok visszavonulnak, Bukovinában viszont a határon állnak, de a mi seregünk minden kísérletüket, hogy határunkat átlépjék, visszaverte. Keletgaliciában Radzivilovnál és Volaciszknánál, Bukovinában pedig Novoszelicánál nyomult be a mi seregünk Oroszországba.

Németország csapatai uralják Oroszországban a Kalis és Censtovo közötti vonalhatárt és mire e sorok megjelennek talán már Lodz is birtokukban lesz. Az oroszok a németek elől visszavonulnak, csak Észak-Poroszországban állanak közvetlenül a határon.

Angolország megszállotta Németországnak nyugatafrikai Togo gyarmatát.

A tengeren is megindult a csatározás. A „Königin Luise“ nevű német cirkáló párját ritkító bravurt csinált. Londontól nem messze, a Themse folyó torkolatába aknákat rakott le. Üldözni kezdték és e közben az „Amphion“ angol hadihajó aknára került és elsüllyedt. Menekülés közben ugyanez a sors érte a német cirkálót.

A földközi tengeren két német hadihajó elsüllyesztette az angol „Warrior“ hadihajót.

Egy német és egy orosz cirkáló is harcra keveredett: az „Emden“ német részről és az „Askold“ orosz részről. Mindkettő elsüllyedt.

Franciaország és Angolország tegnap hadat üzent a mi monarchiánknak.

A honvédek bucsuja.

Pénteken délután 3 órakor vonultak el a honvédek Kőszegről. Az a meleg tünnetés, mely a 83-asokat kísérte el utjukra, újra s talán hatványozottabb mértékben ujult meg a városban. A vásártéren volt felállítva a zászlóalj. Már két órakor gyülekezett a közönség a katonák körül, hisz mindenkinek volt valakije, a kitől elbucszúzzék. A honvédek már fel voltak virágozva és a sok piros és fehér virág a sapkákon a csukaszürke uniformis felett oly benyomást tett, mintha egy óriási virágágy volna felállítva. Bátran elmondhatjuk, hogy az egész város kísérte el derék honvédeinket a vasúti hidig. A kereskedők bezárták az üzletüket és alkalmazottaik is mind kiseregltek a vásártérre.

Fél 3 órakor Főlnagy Miklós őrnagy, a honvédszászlóalj parancsnoka lejelentkezett Jerzabek Nándor ezredes kőszegi térparancsnoknál és ezután megindult a zászlóalj. Elül a vörös kereszt cserkész csapata egy hatalmas nemzeti színű lobogóval és számos apró zászlócskával, utánnuk Horváth Sándor és Géza nemzeti zenekara. A cigányok rázendítenek a Rákóczy, majd a Hunyadi indulóra és a hatalmas menet ezer meg ezer embertől kísérvé végig vonul a Királyuton. A közönség elhalmozta a katonákat virágokkal és a Czekeféle gőzmalomnál egy transzparensből virágosó hull a távozó honvédekre. „Isten veletek“, a másik oldalon „Viszontlátásra“ felírás olvasható a transzparensen. Az első sorban vonuló egyik honvédnek egy botra erősített virágokkal kirakott nemzeti címert adnak.

A vasúti hidnál az egyik oldalon a városi hatóság helyezkedik el, a másik oldalon a cserkészcsapat a lobogókkal. Elöl a polgármester és szívélyes szavakkal bu-

csuzik el kedves házi honvédszászlóaljunktól, melynek most alkalma nyílik arra, hogy az ősi magyar vitézségről tanúságot teheszen. Kívánja, hogy mint győzők kerüljenek haza a háborúból. A míg ők távol lesznek, mi, a kik itthon maradtunk, kötelességünket fogjuk teljesíteni a hátramaradottak, a sebesültek és betegek ellátása körül. Éljen a király! Éljen a haza! Viharos éljenzés után megcsendül Főlnagy Miklós parancsnok szava. Köszönöm a szívélyes szavakat — úgy mond. Mi a szavakra tettekkel fogunk válaszolni és kötelességünket megteszük, erről nyugodtak lehetnek. Fiúk! Éljen Kőszeg városa, éljen a polgármester! Isten Velük! — Harsány éljenzés hangzott fel; a cserkészcsapat, melyből Freyberger Jenő alkalmi dalárdát alakított, rágyújt az „Ős budavár“ indulóra és a zászlóalj meg nem szűnő éljenriadalom mellett elindul. A honvédek elkérik a nagy nemzeti zászlót és sorra kapkodják el az apró lobogókat is. Minduntalan felhangzik a kiáltás: „Viszontlátásra! Isten veletek!“ Alig marad szem szárazon a meghatottságtól és különösen megkapja a közönséget a most következő jelenet: Maróthy Géza százados jön, előtte a nyeregben kis 2 éves fia. A százados megcsókolja és odaadja a fiút édesanyjának. Viharos éljenzésben tör ki a közönség ennek a jelenetnek a láttára. A honvédek vigak, nevetve integetnek buscut és a menet vége felé a bakák ajkáról felhangzik a dal: „Megállj, megállj kutya Szerbia!“

Hirek.

Uj kamarás. Dr. budaszeki Weörs Iván cs. és kir. t. huszárhadnagyot a 11. sz. huszárezredben és csöngai földbirtokost a király kamarássá nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fandl János István polgáriskolai tanárt Kőszegről Pancsovára helyezte át.

Önként a háboruba. Spányik Emil nyug. ezredes, ki régebben parancsnoka volt a Kőszegen állomásozó vadászzászlóaljnak és nyugdíjaztatása óta városunkban él, értesülésünk szerint felajánlotta szolgálatát a hazának. Csapat tisztnek jelentkezett és csak azt várja, hogy behívják valamelyik ezred élére. — Jagits Imre városi számtanácsos tart. tüzérhadnagy, bár a népfelkeltő koron tul van, önként jelentkezett aktív szolgálatra és értesülésünk szerint már meg is kapta a beosztását.

A honvédek dala. Néhány napja új dal született a honvédlaktanya tájékán, hol forgalmas katonai élet nyüzsgött. Csütörtökön este 20-30 vig kedvű, harcra kész honvéd énekelve járta be a várost. Tőlük hallottuk az új nótát, melyet elvittek magukkal a háboruba. Ezt a két strófát jegyeztük meg danájukból:

Amerre én járok,
Még a fák is sirnak
Gyenge ágaikról
Levelek is hullnak.
Hulljatok levelek,
Rejtsetek el engem,
Mert az édesanyám
Sirva keres engem.

Galícia-Lengyelország
körös körül füstölög,
Ferenc Jóska ő felsége
ágyuja de dörög,
Szól az ágyu, ropognak
a fegyverek,
Vérbe fűrdnek a 18-as hon-
véd gyerekek.

Vigan danolták a honvédek és egykettőre tele volt virággal a kis csapat.

Automobilon utazók figyelmébe! A közönség figyelmét saját érdekében felhívjuk, hogy a katonai őr, csendőr vagy más biztonsi közeg felszólítására azonnal álljanak meg az automobillal, motorkerékpárral és egyéb közlekedési eszközökkel, mert különben kiteszik magukat annak a veszélynek, hogy rájuk lőnek.

Legujabb a harcterről. Csapataink több ponton behatoltak Szerbiába. A szerbeket mindenütt visszavetették. **Sabacz birtokunkban van,** melyet csapataink megszálltak. (Az Újságnak ma, szombaton délután fél 3 órakor érkezett távirata.)

A megyéspüspök a sebesültekért. Gróf Miksa János megyéspüspök Vasvármegye alispánjához levelet intézett. Ugyanis a püspök a répcszentgyörgyi kastélyban és a hozzá tartozó melléképületekben 80 sebesült katonára részére kórházat szándékozik nyitni, melyet a „Vas megyei Vöröskereszt Egylet“ rendelkezésére kíván bocsátani. A sebesültek ellátásáról a püspök maga kíván gondoskodni, az egyesültektől csak a szükséges köt- és műszereket kéri. A betegek orvosi kezelését dr. Nagy Károly hegyfalusi körorvos, gondozását pedig a püspök édesanyja és nővére fogja ellátni a répcszentgyörgyi asszonyok segédkezése mellett; csak egy szakszerűen képzett, hivatásos ápolónőnek rendelkezésére bocsátását kéri.

Kinevezés. Krobóth András helybeli posta- és távirada- szolgát a m. kir. kereskedelmi miniszter posta- és távirada- altisztté nevezte ki.

A Vörös Kereszt új elnöke. A Vörös Kereszt kőszegi fiókegylete hétfőn tartott közgyűlésén néhai berthóti Berthóty Pál helyébe chernelházi Chernel Viktor cs. és kir. kamarás, nyug. huszárezredes választotta meg elnökéül.

A belgák kegyetlenkedése. Általános megdöbbenést keltett az a hír, hogy a belgák kegyetlenkedtek a németekkel szemben. Ezt a hírt megerősítette egy asszony, ki néhány nap előtt érkezett Amerikából Kőszegre, hogy az itteni kórházban fekvő férjét meglátogassa. Belga földön át vezetett az útja és csak az őket vezető ügynök erélyességének s ügyességének köszönhetően, hogy nagyobb bajuk nem történt. Így is éjnek idején 25 kilométernyi utat gyalog kellett megtenniük, hogy német földre jussanak. Közben csakugy zuhogott az eső. Az asszony egész kimerülten érkezett ide, mert — ugymond — az éjszakai utat a belgák fenyegető magatartása miatt jóformán futva tették meg.

Az adófizetők buzgalma. A férfi lakosság jó nagy részét háboruba szólította a király és a haza hívó szava. A kik itthon maradtak, azok is le kívánják róni adójukat a haza oltárán. Ennek a jele az a tömeges önkéntes adófizetés, mely nap-nap után a városnál történik. Mindenki tudja hogy az adó behajtások a háboru tartama alatt szorgalmazva nem lesznek, mégis a ki csak teheti legalább pénzét áldozza a hazáért, teljesíti polgári kötelességét akkor is, mikor a szigorú kötelesség nem parancsolná. Városunk polgárainak e buzgalmáról dicsérettel kell megemlékeznünk.

Kinevezések a közös hadseregben. Mult számunkban már hírt adtunk róla, hogy Mihailovic Ist-

Nem hihethető el

egyik valódi háziasszonnyal sem, hogy a

„valódi Franck“

valamely más gyártmánnal pótolható lenne. —

Nem, — nem beképzelés, hanem tény, hogy a jókávéhoz valódi Frank“ szüksége. —

ván alezredes, kőszegi zászlóalj parancsnokot a király ezredessé nevezte ki. A mint most értesülünk, Mihailovic István a 67. gyalogezredhez helyeztetett át. Ismerőseink közül a következők léptek elő a közös hadseregben: Perger László és Waisbecker Károly századosok lettek, szentmiklósi Szentmiklóssy Aladár huszárhadnagygyá és Edler Lajos tüzérhadnagygyá lépett elő. Zsulavszky Béla őrnagy lett.

A közlekedés ellenőrzése. A mult héten az egész országban lázas izgalommal lesték várták a milliókat szállító automobiloikat. Németországból érkezett hírek szerint ott néhány ilyen autóbilit el is fogtak. Nálunk Kőszegen is éber figyelemmel vizsgálták az átutazó autókat és igazolás nélkül egyik sem mehetett a városon keresztül. Néhány napja nemcsak az autók, hanem a motorbiciklik is kötelesek magukat igazolni és miután a Magyarországon üldözött franciaautók a szállítmányt állítólag szekerekre rakták át, a gyanus rakományú szekereket is mind feltartóztatják és átvizsgálják.

Kémfogások. A háborus időknek természetes folyamánya, hogy úgy a hatóságok, mint katonáék feszült figyelemmel őrködnek azon, hogy sehol kémek meg ne fordulhassanak. Nálunk, kis városban az ellenőrzés egyébként azért is nagyon könnyű, mert az idegen arcok azonnal feltűnnek. Kedden két letartóztatás történt Kőszegen. Két idegen embert vetek őrizetbe, de csakhamar szabadon is bocsátották őket, mert igazolták kilétüket. Az egyik egy 44 éves porosz illetőségű Magyarországon lakó és Kőszegen is ismert női fodrász volt, a másiktól pedig kitűnt, hogy a haza hívó szavára jött el idegenből katonának. Romániában érte a mozgósítási parancs és onnan érkezett Szombathelyre. Kőszegen csak átutazóban volt, mert Sopronban kellett jelentkeznie. A mint a közönség az egyiket a szuronyos bakák között meglátta, természetesen azonnal lábra kapott az a hír, hogy kémeket fogtak. Ki franciának, ki meg orosznak tette meg.

Diákpostások Sopronban. Multkor hírt adtunk róla, hogy Szombathelyen diákokat szándékoznak a posta szolgálatába állítani. Most értesülünk, hogy Sopronban is hasonló mozgalom indult meg, mert a postások java része ott is bevonult katonának. Sopronban a sürgönykihordást is diákokkal akarják elvégeztetni, olyanokkal, kik kéréppárral rendelkeznek.

Leikiismeretlen hírterjesztés. A napokban a hatóság jónak látta a közönséget dobszó útján felhívni arra, hogy két veszedelmes tévhit terjed a lakosság körében. Az egyik hír arról szólt, hogy a papirpénz elértéktelenedik. Ez minden alapot nélkülöző és becsapásra szánt mese, mely csak arra jó, hogy egyes lelkiismeretlen emberek, amint a hatóságok megállapították, olcsó pénzért összevásárolják a papirpénzt. Csodálatos, hogy egyes emberek oda magyarázták a dobolást, hogy az épen a pénz elértéktelenedéséről szólt. A kik félfüllel hallották a kihirdetést, elég lelkiismeretlenek voltak, hogy ilyen hazug hírt terjesztettek, ahelyett, hogy a valóságról meggyőződtek volna. A másik tévhit, mely szintén hívőkre talált, az, hogy a lóárutalványokat az állam nem fogja beváltani. Ennek következése az

lett, hogy sokan az utalványt eladták. De ebben az esetben a vevő csapódott be, mert a vételárat csekkap útján mégis csak az kapja meg, a ki az államnak a lovát eladta. Az alispán ezen ügyben a következő körlevelet küldte szét a vármegyében:

„Valamennyi Főszolgabíró és Polgármester Uraknak!

Az ország több részéből arról értesült a Miniszterium, hogy egyes lelketlen üzerek azt a hitet terjesztik el a nép között, miszerint a mozgósítás céljaira átvett lovak ára fejében adott utalványt nem fogja az állam beváltani. Egyes helyeken meg épen a papirpénz értéktelenedését híresztelik, s úgy a lóár-utalványokat, mint itt-ott a papirpénzt is az így tévuttra vezetett egyénektől potom áron vásárolják össze.

Felhívom (Cimet), hogy sürgősen a leggyorsabb közlekedési eszközök felhasználásával minden községben tegye közhírré, miszerint mind a két állítás valótlan s a hiszékeny népek lelkiismeretlen elámitása és megkárosítása. Figyelmeztesse a közönséget, hogy ilyen csalási kísérletnek fel ne üljön, s ha ilyen üzelmek tudomására jutnak, azok elkövetőit a hatóságoknál jelentse fel. Mert aki polgártársainak ekként való félrevezetésével és tévedésbe ejtésével őket megkárosítja, magának jogtalan hasznot szerez, csalást követ el és a büntető törvénykönyv rendelkezései alá esik. Az igazságügyminiszter ur utasította a kir. ügyészségeket, hogy hasonló esetekben a legnagyobb gyorsasággal és szigorral járjanak el; a közigazgatási hatóságokat pedig felhívom, hogy ezen káros üzelmek megakadályozása és megtorlása tekintetében a legnagyobb erélyvel működjenek közre és a tudomásukra jutó hasonló esetekben a büntető eljárás megindításáról gondoskodjanak.

Szombathely, 1914. aug. hó 8-án.

Alispán helyett dr. Radó s. k., főjegyző

A mint a körlevélből kitűnik, az ilyen tévhit felhasználó ellen a hatóságok, valamint a kir. ügyészségek a legerélyesebben fognak eljárni.

Francia tiszt hadifogoly Sárvárótt. Az európai bonyadalmak Sárvárótt érték a velünk ellenséges viszonyban levő francia köztársaság egyik alattvalóját, Hartmann Henri ket, a sárvári műhelyemgyár mérnökét, a ki a tartalékos tüzérsízt a francia hadseregben. Tuboly Lajos sárvári főszolgabíró megjelent a mérnök lakásán, hadi fogolynak nyilvánította s irományait lefoglalta. A főbíró adott becsületzó mellett szabadlábon hagyta Hartmannot, de őrizet alá vétette, úgy hogy állandóan szemmel tartják.

Küldemény a főbíróhoz. Lapunk mult számában vezető helyen foglalkoztunk Rusa Béla főszolgabíró gyönyörű tervével, mely gyermekotthonok létesítésével kívánja enyhíteni a háboru ideje alatt a falusi emberek nehéz életét. A főbíró részletes tervet dolgozott ki a nemes cél megvalósítására. Hogy a megpendített eszme mennyire vizsgálta a publikum szívében, bizonyítja az a küldemény, mely szerdán, 3 nappal cikkünk megjelenése után érkezett a főbírói hivatalba. Gruber Ferenc kereskedelmi utazó szombathelyi lakos küldött 4 koronát a falusi bevonultak hátramaradt családtagjai részére. Az utalványon hivatkozik az újságra és örömet fejezi ki, hogy a szegény falusiakra is gondolt valaki.

Kémnek nézett segédjegyző. Sopronmegyében Kertesén egy fiatalember nagyon érdeklődött a bakáknál különféle katonai dolgok iránt, úgy hogy buzgósága végre annyira gyanussá vált, hogy letartóztatták. A hatóságok előtt igazolta magát, hogy ő sopronmegyei segédjegyző, mire szabadon bocsátották. Előbb azonban példás meglec kéztetésben részesült a katonai hatóság részéről, hogy mint leendő községvezető saját maga jár elől rossz példával.

„Rácokra akarok vadászni.” Molnár János bozsoki földbirtokos gyógyszerész, ki mint gyógyszerész szolgált a hadseregben, a mozgósítás első napján belépési bizonyítványt kért a főszolgabírótól, hogy csapattisztnak bevonulhasson. Molnár János következőképpen indokolta belépését: „Vadász ember vagyok. Foglyok helyett, inkább rácokra akarok vadászni idén a hazáért!”

A legnagyobb orosz városok. Oroszországnak az 1910. évi népszámlálás adatai szerint legnagyobb városai a következők: Szentpétervár 1,911,400 lakossal; Moszkva 1,505,500; Varsó 864,000 (állítólag itt készül a döntőcsata); Odessza 493,100; Kieso 446,800; Lodz 403,720 (Varsó előtt fekszik és feltétlenül német kézre kerül mielőbb); Kiew 446,800; Charkov 223,700; Saratov 202,330; Vilna 188,300; Kazan 182,540; Rostov 124,500; Kisenew 120,710; Nisni-Novgorod 106,120; 80,000 lakosnál több van 14 városban; 50,000-nél több 30 városban.

Két hónapos moratórium. A hivatalos lap mai száma közli a kormány 6045/1914. számú rendeletét az újabb moratórium elrendeléséről. Az 1912: LXIII t.-c. 16 §-a alapján kibocsátott rendelet kimondja, hogy lejárt, vagy szeptember 30.-ig bezárólag lejárt pénztartozások fizetésére, amelyek 1914. augusztus hó első napja előtt kiállított váltón, kereskedelmi utaványon, közraktári jegyen, csekken, vagy általában olyan kereskedelmi ügyleten, vagy más magánjogi címen alapulnak, a mely 1914 augusztus elseje előtt keletkezett, két hónapi halasztás engedélyeztetik. A halasztás idejét a lejárt napjától, és ha a tartozás 19.4. aug. 1. előtt járt le, aug. 1-től kell számítani. Oly tartozások tekintetében, amelyek után kikötés alapján, vagy törvényből fogva kamattal jár, a kamatot a halasztás idejére is lehet számítani. Nem kamatozó tartozás után törvényes kamattal számítható. A halasztás ideje alatt a fizetés hiánya miatt felvett óvás, illetve csekknél az igazolás hatálytalan. A rendetet több kivételt állapít meg, melyeket lapunk zárta miatt már nem közölhetünk.

Uzsora a vidéken. Körmenten hír szerint néhány lelkiismeretlen kereskedő a liszt, kenyér és élelmiszerekkel ezen nehéz időben nem épen kicsi hasznot akart csinálni. A közönség — tudatában a hatóságilag megállapított áraknak — fenyegető magatartást tanúsított ama kereskedők ellen, sőt tüntető bojkottot is rendezett ellenük. És ez használt! Néhány nap mulva az árak leszálltak.

Meglőtt katona. A katonai járőröknek a legszigorubb utasításuk van és ezzel most már mindenki tisztában van. A közönség ügyel is arra, hogy minden kellemetlenség elkerülődjék. Mégis történik itt-ott szerenszerenségtelenség. Ágfalván a járőr megállást parancsolt este egy arra haladó embernek, ki nyilván nem hallotta a kiáltást. Az ő fegyverét használta. Az idegen összeesett, kibem egy Balfról való tartalékos káplárt ismertek fel. Beszállították a soproni kórházba.

Igyon Johannisbrunnit!

Ezen viz borral, vagy anélkül is kitűnő üdítő ital, mely az étvágyat gerjeszti, az emésztést elősegíti. Kiséreljék meg, akik homok és kőképződésre hajlammal bírnak, igyák állandóan, biztos eredményt mutat fel ezen bajok terjedésének megállításánál. Kapható az összes ásványvizkereskedésekben és a

GLEICHENBERGI KÜTVÁLLALAT útján.

Mindazok, kik érdeklődnek
a háboru eseményei iránt és min-
módjukban napilapot tartani, ren-
deljék meg azonnal a

„KŐSZEGI HIRADÓT”

mely minden héten röviden össze-
vonva híven meghozza mindazt,
mit a napilapok hosszú hasábo-
kon irnak a harctérről. Előfize-
tési ára a „Köszegi Híradónak”
helyben egész évre 3 korona, vi-
déken 4 korona. Félévre hely-
ben 1.50, vidéken 2 korona.

A „Köszegi Híradó”
szerkesztősége.

Felhívás előfizetésre!

Első számunk megjelenése óta immár
egy háromnegyed év eltelt. — Azt hisszük,
a rövid idő alatt is tapasztalhatták már m.
t. előfizetőink, hogy lapunk a „munka és
tisztesség jelszava alatt, mellyel utnak indul-
tunk, a maga szerény keretei közt is, csak-
nem pártatlanul szolgálja a közügyeket. Ta-
lán e körülménynek is köszönhető, hogy az
aránylag rövid idő alatt is, már anyagilag
és erkölcsileg gyarapodtunk.

Midőn a jövőre nézve is kérjük m. t.
előfizetőink jóindulatát és támogatását, új
évnegyedet nyitunk, kérve egyúttal azon elő-
fizetőket, kik az előfizetési díjjal még hátra-
lékban vannak, hogy azt mielőbb bekülden-
ni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése
fennakadást szenvedjen.

Lapunk előfizetési ára, más vidéki la-
pok árához viszonyítva, igen olcsó!

Előfizetési ára:

Helyben: Egész évre K. 3. félévre K. 1.50 f.
Vidéken: Egész évre K. 4. félévre K. 2— f.

Egyes szám ára 6 fillér.

Tisztelettel a kiadóhivatal.

DUKESZ FERENC

Dunántúl legnagyobb elsőrangú
ékszer-, óra és látszer

különlegességek raktára

Szombathely.

Telefon 347. interurban.

Brilláns nyakékek

Brilláns függők

Brilláns gyűrűk

Brilláns karékek

Brilláns női órák

Valódi ezüst

és világhírű párisi

Christofle-ezüst,

valamint eredeti

Berndorfi-ezüst

Évőeszközök és

Disztárgyak

pazar választékban.

Egy hosszú praxissal bíró,
német és horvát nyelvet is értő okl.
jegyző bármily irodába ajánkozik. Cim
a kiadóhivatalban.

Felhívás!

Háborut viselünk!

A Magyar Vörös Kereszt Egylet
eddig más hadviselő népnek sietett se-
gítségére, ezuttal is hivatása magasla-
tára emelkedve, saját katonáink szen-
vedéseit fogja enyhíteni. A szenvedők
és szülőik segítése a jótékony em-
beri szív legnemesebb vonása. Nemrég
alakult fiókegyletünk gyenge anyagi
erejéhez képest szintén hozzá fog já-
rulni a sebesült és beteg harcosok se-
gélyezéséhez. Ezen célból 40 ágyas
kisegítő kórházat fog fenntartani és 500
koronával járul a felállítandó Vasvár-
megyei önkéntes osztaghoz. Az ebből
folyó kiadások fiókegyletinktől erején
felüli anyagi áldozatokat igényelnek.
fezért azzal a kérelemmel fordulunk az
áldozatkész társadalomhoz, hogy fiók-
egyletünk tagjainak számát belépéssel
és anyagi erejét adományokkal szapo-
ritani sziveskedjék.

A l a p i t ó t a g o k egyszer s min-
denkorra 40 koronát fizetnek;

r e n d e s t a g o k egyszer s min-
denkorra 20 koronát, vagy 6 éven át
évi 2 koronát fizetnek;

r e n d k i v ü l i t a g o k 6 éven át
évi 1 koronát fizetnek.

Jelentkezéseket vagy bármilyen
csekély pénzadományt elfogdnak:

a fiókegylet titkárja, Jagits Imre
pénztáros és Róth Jenő.

Köszeg, 1914. július 26-án.

Berthoty elnök,

Dr. Kopfstein titkár.

El ne mulassa megtekinteni

Wald Miksa

férfi-, fiu- és gyermekruházat, ahol most
ujjonnan berendezett nagy rakfárt úgy mo-
só-vászon, luszter és szövétlőnyökben igen
nagy választékban mélyen leszállított árak
mellett tartok.

Megtekintés vételkényszer nélkül.

Raktáron tartok legjobb szabású öltö-
nyöket, raglan és felöltöket, gyermek-ruhákat,
specialitás deák öltönyökben, selyem és pique
mellények, legelegánsabb fölhlajlott manzsettás
nadrágok, iskola öltönyök, viharerős loden-
gallérok, — külön gyermekruha-osztály és
próbatere, — a legjutányosabb árban sze-
rezhetők be csak az

Első Köszegi kész férfi-, fiu- és
gyermek-ruhaárúházban:

Beesés látogatását kéri kiváló tiszte-
lettel

Wald Miksa.

A nálam vett ruhákon előforduló iga-
zítások díjmentesen készítettnek.

Legjobb szabás!

Szilágyi Artur

Fényképezési műterme.

Köszeg, Király-ut 22. szám.

Modern fényképezési műtermemet me-
lyet Lajos bajor kir. herceg öfensége leg-
magasabb elismerésben részesített és mely-
nek termékei Párisban 1908. aranyéremmel
lettek kitüntetve, a t. közönség legmelegebb
pártfogásába ajánlom. A szegedi kir. ügyész-
ségnek hivatalos fényképésze voltam.

Felvételeket még borus időjárás mellett
is készítek és elvállalok mindenféle nagyságú
csoport-, sport és tájképek, valamint gyermek-
képek készítését a legelőhűbb kivitelben, olcsó
árakon.

Levelezőlapokat készítek. (csolnakban
autón, vasuton, kocsiban, repülőgépen) 6
drbként 3 k, 12 drbként 4 koronaért. Fény-
képezési műtermem a legmodernebbül van
berendezve.

A. t. közönség figyelmét felhívom ki-
rakataimra. Tisztelettel

Szilágyi Artur.

Gabonaárak Köszegen.

Buza	50 kg.	14.50	K-tól 16—	K-ig.
Rozs	" "	10—	"	10.50
Árpa	" "	8.50	"	9.25
Zab	" "	8.75	"	9.25

Lakatos L.-nál,

(Vasuti vám) finom pergetett akácméz
per kilogram 2— korona a vevő
edényében kapható.

Kiadó és laptulajdonos: Feigl G. Adolf.

Fáj a foga! Műfog kell!

Scharpf Jenő vizsgázott

Fogtechnikus mester

segít a bajon.

SZOMBATHELY

Erzsébet királyné u. 7. száma. félemeleten
8 órától 5-ig működik.